

Motion till Kommunfullmäktige 2025-04-07

Etisk konsumtion och hållbar handel i linje med Agenda 2030 – certifiera Järfälla kommun enligt Fairtrade City

Många av de varor som vi konsumerar – såsom kaffe, te, bananer, kakao och bomull – kommer från länder med utbredd fattigdom. Där är det ofta ovanligt med både tillämpad arbetsrätt och omfattande välfärdssystem. Inom produktionen förekommer ofta barnarbete, extremt långa arbetsdagar, hälsofarlig arbetsmiljö och löner som det inte går att försörja sig på. Att organisera sig för sina rättigheter kan medföra risk för livet, eller att man förlorar sitt jobb. På vissa platser sker livsmedelsproduktionen på olagligt ockuperad mark. En del av de varor vi konsumerar produceras tyvärr på ett socialt och miljömässigt ohållbart sätt.

Vi måste säkerställa att exempelvis kaffet och teet som serveras inom äldreomsorgen har plockats under acceptabla förhållanden. Bananerna som äts av barnen i våra förskolor och skolor ska inte ha odlats eller skördats av andra barn i vår omvärld, som i och med det går miste om rätten till utbildning. En hållbar konsumtion och handel är förutsättningar för att vi ska kunna uppnå de globala målen i FN:s Agenda 2030.

Fairtrade City är en diplomering av kommuner som engagerar sig för en etisk konsumtion och hållbar handel i linje med Agenda 2030. Diplomereringen innebär att kommunen lever upp till kriterier för strategiskt arbete, ställer hållbarhetskrav i upphandlingar och har ett aktivt informations- och engagemangsarbete i lokalsamhället. Fairtrade City-engagemanget är ett samarbete mellan kommun, näringsliv och civilsamhälle.

Järfälla kommun har redan varit diplomerade genom Fairtrade City. 2017 tog kommunstyrelseordförande Eva Ullberg (S) emot diplomaten från Fairtrade Sverige generalsekreterare. När de borgerliga partierna kom till makten i kommunen 2018 togs tyvärr beslutet att lämna Fairtrade City.

I början av 2024 lämnade Vänsterpartiet in ett initiativ till kommunstyrelsen om att kommundirektören skulle utreda kostnader och förutsättningar för kommunen att certifieras som Fairtrade City, som bifölls. Förvaltningens svar blev att Fairtrade Sverige tar ut en diplomeringsavgift på 20 000 kronor per år, samt att kommunen behöver lägga resurser för informationsspridning och för arbete mot de mål som kommunen sätter för diplomereringen. 2018 budgeterades cirka 200 000 kronor för detta arbete.¹

¹ KS 2024-09-09, KST 2024/274

Mot ovanstående bakgrund föreslår Vänsterpartiet Kommunfullmäktige besluta:

- 1) att kommunen i linje med de åtaganden som följer av Agenda 2030 ska verka för en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar konsumtion och produktion genom att bli en Fairtrade City. Detta innebär att, tillsammans med det lokala civilsamhället och näringslivet, sprida kunskap och verka för en etisk och hållbar konsumtion som värnar om både människa och miljö.
- 2) att kommunen slår fast i sina styrdokument att den så långt som det är möjligt ska säkerställa att dess konsumtion inte leder till negativ påverkan på mänskliga rättigheter och miljö i de globala leverantörskedjorna genom att ställa tillräckliga hållbarhetskrav i upphandlingar och ha en hög kvalitet i uppföljningen så att kraven efterlevs.

Therese Johansson (V)

kommunalråd och gruppledare